

Ez a szakasz a németországi rendes bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Rendes bíróságok – bevezetés

Hatáskör polgári ügyekben

A **helyi bíróságok** (*Amtsgerichte*) polgári ügyekben eljáró elsőfokú bíróságként elsősorban az 5 000 EUR-ig terjedő perértékű ügyekben rendelkeznek hatáskörrel. Bizonyos ügyekben a pertárgy értékétől függetlenül is hatáskörrel rendelkeznek, így például bérleti jogvitákban, családjogi és tartási ügyekben. A helyi bíróságon egyesbíró tárgyalja az ügyeket.

A **regionális bíróságok** (*Landgerichte*) első fokon járnak el az összes olyan polgári ügyben, amely nem tartozik a helyi bíróságok hatáskörébe. Ezek rendszerint az 5 000 EUR feletti perértékű ügyek.

Főszabály szerint a regionális bíróságok hatáskörébe tartozó ügyekben is egyesbíró jár el. Az összetett és az alapvető jelentőségű ügyekben azonban három hivatásos bíróból álló tanács dönt.

A regionális bíróságok **másodfokú bíróságként** járnak el a helyi bíróság polgári ügyekben hozott ítéletei elleni fellebbezések esetében. A fellebbezéseket általában három bíróból álló tanács bírálja el.

A regionális bíróságokon továbbá **kereskedelmi tanácsok** hozhatók létre. Ezek az első- és másodfokú kereskedelmi jogvitákat bírálják el. E tanácsokat egy tanácsvezető bíró és két ülnökként közreműködő üzletember alkotja.

A **regionális felsőbbbíróságok** (*Oberlandesgerichte*) rendszerint másodfokon járnak el. Polgári ügyekben a regionális bíróságok ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, valamint a helyi bíróságok családjogi ügyekben hozott ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket bírálják el.

A **regionális felsőbbbíróságok tanácsai** (*Senate*) főszabály szerint három hivatásos bíróból állnak. A különösebben nem összetett és alapvető jelentőséggel nem bíró polgári ügyek azonban egyesbíró elé is utalhatók.

A legmagasabb szinten eljáró rendes bíróság a **Szövetségi Legfelsőbb Bíróság** (*Bundesgerichtshof*), amely a legmagasabb fokú bíróság, és csak felülvizsgálati kérelmek elbírálásával foglalkozik. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság tanácsait öt hivatásos bíró alkotja.

Hatáskör büntető ügyekben

Elsőfokú bíróságok

A **bíróságok szervezetéről szóló törvény** (*Gerichtsverfassungsgesetz – GVG*) meghatározza a büntetőügyekben eljáró bíróságok hatásköreit.

Büntetőügyekben első fokon a helyi bíróság jár el, kivéve, ha az ügy elbírálását a törvény a regionális bíróság vagy a regionális felsőbbbíróság hatáskörébe utalja (a GVG 24. §-a (1) bekezdésének 1-3. pontja). Egyesbíró határoz a büntetőügyben (a GVG 25. §-a), ha:

a vádat magánvédő képviseli,

vagy két évnél hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása nem várható.

Minden más esetben ülnökbíróság (*Schöffengericht*) jár el (a GVG 28. §-a); amely egy hivatásos bíróból és két ülnökből áll.

E bíróság bírálja el a helyi bíróság hatáskörébe tartozó, közepes súlyú bűncselekményeket (a GVG 24. §-ának (1) bekezdése), ha azokat nem utalták egyesbíró elé (a GVG 25. §-a). Ezek olyan ügyek, amelyekben kettő és négy év közötti szabadságvesztés kiszabása várható. Az ügyészség kérelmére kibővített tanács is létrehozható (a GVG 29. §-ának (2) bekezdése) – ha az ügyészség és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az ügy terjedelme miatt egy második bíró bevonása szükséges.

A **regionális bíróság** hatáskörét a GVG 74. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Eszerint a regionális bíróság hatáskörébe tartozik minden olyan bűncselekmény elbírálása, amely nem tartozik sem a helyi bíróság, sem a regionális felsőbbbíróság hatáskörébe, vagyis minden olyan bűncselekmény, amely miatt hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása várható.

A német büntető törvénykönyv (*Strafgesetzbuch*) különbséget tesz vétség (*Vergehen*) és bűntett (*Verbrechen*) között. A bűntett olyan bűncselekmény, amelyre a törvény legalább egyévi szabadságvesztés kiszabását rendeli. A bűntettek tehát a vétségnél súlyosabb bűncselekmények.

A regionális bíróság hatáskörébe tartozik mindazon bűncselekmények elbírálása, ahol a kiszabható büntetés meghaladja a négyévi szabadságvesztést (a GVG 74. §-a (1) bekezdése második mondatának első fordulata). A regionális bíróság akkor is hatáskörrel rendelkezik, ha az ügy különleges jelentőségére tekintettel az ügyészség annak ellenére a regionális bíróság előtt emel vádat, hogy az ügy elbírálása főszabály szerint a helyi bíróság hatáskörébe tartozna.

A regionális bírósághoz tartozó büntetőügyekben első fokon a büntető nagytanács (*Große Strafkammer*) jár el, amely általában három bíróból és két ülnökből áll. A GVG 76. §-ának (2) bekezdése alapján a büntető nagytanács az eljárás megindításakor vagy amikor a tárgyalás időpontja meghatározásra kerül, úgy határozhat, hogy az ügyet csak két bíró és két ülnök bírálja el.

A **regionális felsőbbbíróság** első fokon ja GVG 120. §-ának (1) és (2) bekezdésében felsorolt bűncselekmények ügyében ár el, amelyek többsége a Németországi Szövetségi Köztársaság biztonságára vagy fennállására veszélyt jelentő bűncselekmény. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság büntető tanácsa (*Strafsenat*) öt bíróból állhat, egyikük a tanács elnöke. Az eljárás megindításakor azonban a büntető tanács úgy határozhat, hogy az ügyet három bíró bírálja el (akiknek egyike a tanács elnöke), kivéve, ha az ügy terjedelme vagy összetettsége két további bíró részvételét teszi szükségessé (a GVG 122. §-a (2) bekezdésének első és második mondata).

Jogorvoslatok

A **regionális bíróság** bírálja el a helyi bíróság ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket (a büntetőeljárásról szóló törvény [*Strafprozessordnung*, StPO] 312. §-a), amelyek tárgyában az egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló „kis büntető tanács” (*Kleine Strafkammer*) jár el (a GVG 76. §-ának (1) bekezdése). Az ülnökökkel kibővített tanács ítélete elleni fellebbezést még egy további hivatásos bíró bevonásával bírálják el (a GVG 76. §-ának (6) bekezdése). Ezenkívül az StPO 335. §-a alapján az ítélet rendes fellebbezés helyett felülvizsgálati kérelemmel is megtámadható („ugró felülvizsgálat” *Sprungrevison*).

Felülvizsgálati kérelem (*Revision*) nyújtható be az elsőfokú bíróságként eljáró regionális bíróság és regionális felsőbbbíróság valamennyi ítélete ellen (az StPO 333. §-a). A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság a regionális felsőbbbíróság és a regionális bíróság büntető nagytanácsának valamennyi határozata elleni jogorvoslatokat elbíráló fórum (*Revisionsinstanz*) (a GVG 135. §-ának (1) bekezdése). A felülvizsgálati kérelmek tárgyában a Szövetségi Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsai döntenek, egyikük a tanács elnöke. A regionális bíróság (egyéb) ítéletei elleni fellebbezéseket a regionális felsőbbbíróság bírálja el.

Kapcsolódó linkek

[Szövetségi Legfelsőbb Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 14/05/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.